

HALFJAARBERICHT 2021

HAVEN ROTTERDAM VEERT OP NA CORONADIP

HAVEN KAN WEZENLIJKE BIJDRAGE LEVEREN AAN NEDERLANDSE CO₂-REDUCTIE EN WELVAART

In de eerste zes maanden van 2021 bedroeg de overslag in de haven van Rotterdam 231,6 miljoen ton, een groei van 5,8% ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Ondanks deze toename is het overslagvolume nog niet hersteld van de coronadip van vorig jaar. In het eerste halfjaar was er vooral meer aan- en afvoer van ijzererts, kolen en containers. De financiële resultaten van het Havenbedrijf waren goed.

Kernpunten eerste halfjaar:

- Totale overslag: 231,6 miljoen ton (+5,8%).
- Forse toename in overslag van ijzererts (+34,4%), kolen (+35,8%), breakbulk (+10,1%) en containers (+8,7% in TEU); daling overslag van agribulk (-8,9%) en LNG (-4,7%).
- Succesvolle afhandeling post-Suez stremming zeevaart.
- Concrete stappen voorwaarts in energietransitie, onder andere dankzij financiële steun (SDE++) voor bedrijven die CO₂ willen afvangen en opslaan via Porthos, en extra productiecapaciteit biodiesel.
- Toename omzet Havenbedrijf met 7,5% tot € 387,6 miljoen, bedrijfsresultaat 16,4% hoger naar € 174,9 miljoen.

Allard Castelein, CEO van Havenbedrijf Rotterdam: "Het is bemoedigend om te zien dat het totale overslagvolume kwartaal op kwartaal toeneemt. Dat betekent evenwel niet dat de Rotterdamse haven de coronadip van vorig jaar al helemaal heeft goedge maakt. De financiële resultaten van het Havenbedrijf waren naar tevredenheid. Die stellen ons in staat om te blijven investeren in de haven van de toekomst, in de transitie naar schonere energie en in goede bereikbaarheid, zodat we onze klanten helpen om meer lading naar Rotterdam te halen. Onze overtuiging is dat onze investeringen aanzienlijke impact hebben op werkgelegenheid, duurzaamheid en maatschappij."

ONTWIKKELINGEN PER CATEGORIE GOEDERENOVERSLAG

DROOG MASSAGOED

De overslag van droog massagoed bedroeg 37,7 miljoen ton, een groei van 22,5% ten opzichte van het eerste halfjaar 2020. Vooral de opleving van de Duitse staalproductie leidde tot een grotere vraag naar ijzererts en schroot (+34,4%). Bijgevolg steeg ook de vraag naar cokeskolen bestemd voor hoogovens. Ook was er in deze periode veel meer vraag naar energiekolen voor stroomopwekking. Dat had te maken met de opleving van de economie en met de tegenvallende stroomproductie uit wind. Hoge gasprijzen maakten dat energieopwekking met kolen concurrerend was, de gestegen prijzen voor CO₂-uitstootrechten ten spijt. De totale kolenoverslag steeg met +35,8% in het eerste halfjaar. Over meerdere jaren gezien neemt het volume kolen overigens af: in de periode 2015-2020 daalde het 44%.

De overslag van agribulk daalde met 8,9%. Vorig jaar lag de overslag van granen, oliezaden en veevoeders op een hoog peil ondanks de coronacrisis. De onzekerheid over mogelijke verstoringen in de aanvoer van voedingsmiddelen leidde er destijds toe dat handelaren en importeurs aanvankelijk veel agribulk inkochten. Vanaf oktober vorig jaar is de overslag echter gedaald omdat er in de loop van het jaar grote voorraden waren opgebouwd, onder andere van soja en mais.

NAT MASSAGOED

Binnen de grootste overslagcategorie, te weten nat massagoed, was de groei minder uitbundig dan bij droog massagoed. De totale overslag van nat massagoed groeide met 1,1% naar 100,9 miljoen ton. Er waren lichte toenames in de overslag van minerale olieproducten (+3,7%) en ruwe aardolie (+0,4%). LNG toonde daarentegen een lichte daling (-4,7%). Ten aanzien van ruwe olie speelde mee dat de raffinageactiviteit in Nederland en Duitsland vanaf het begin van het tweede kwartaal weer boven die van 2020 lag. Vorig jaar was een dalende tendens te zien vanwege het begin van de covid-19 crisis.

De overslag van olieproducten was in het eerste kwartaal hoger dan in 2020 en in het tweede kwartaal lager, per saldo in totaal leidend tot meer overslag. De hogere overslag is vooral veroorzaakt door meer aanvoer van stookolie en nafta. Er kwam meer stookolie uit Rusland naar Rotterdam, vooral door minder directe export vanuit Rusland naar de VS. Nafta is een typisch importproduct. Meer vraag vanuit de chemische industrie leidde in dit geval tot meer import.

Bij de overslag van gasolie/diesel was er sprake van minder import en meer export. Zo is er meer naar de Verenigde Staten getransporteerd, onder andere vanwege de extreme koude daar. De overslag van kerosine daalde flink door de lage vraag. Binnen de categorie Overig nat viel er een stijging te noteren bij biobrandstoffen en een lichte daling van chemieoverslag.

CONTAINERS EN BREAKBULK

Gemeten in tonnen groeide de containeroverslag met 4,4% en gemeten in de standaardmaat TEU met maar liefst 8,7%. Dit verschil tussen tonnen en TEU kent twee oorzaken. Ten eerste werden vooral in het eerste kwartaal meer lege containers overgeslagen dan in dezelfde periode in 2020. De tweede oorzaak is dat het gemiddelde gewicht van volle containers al enige tijd een dalende tendens laat zien. De toegenomen vraag naar consumentengoederen in combinatie met verstoringen in de logistieke ketens (onder andere door stremming Suezkanaal, corona-uitbraak en lockdown in havens Shenzhen) zorgde mondiaal voor vertragingen en hoge vrachttarieven. De afwikkeling van de containerstromen verliep in Rotterdam vrij goed. De roll-on-roll-off overslag is goed hersteld in het tweede kwartaal na een sterke daling net na de Brexit begin 2021. Het tweede kwartaal was zelfs iets beter dan 2019. De volumes liggen fors (+8,8%) boven die van 2020. Daarbij moet worden aangetekend dat de halfjaarvolumes vorig jaar hard werden geraakt door de eerste corona lockdown in het tweede kwartaal. De overslag van het overig stukgoed nam toe met 14,7%, met name door toename van non-ferro metalen en staal.

GOED FINANCIËEL RESULTAAT HAVENBEDRIJF

De financiële resultaten van Havenbedrijf Rotterdam waren in het voorbije halfjaar goed. De omzet groeide met 7,5% naar € 387,6 miljoen (2020H1: € 360,4 miljoen). De contractopbrengsten uit terreinverhuur namen vooral toe doordat enkele bestaande contracten in lijn zijn gebracht met de huidige marktprijs. De inkomsten uit zeehavengeld namen toe als gevolg van het hogere overslagvolume. De operationele lasten waren 4% lager in vergelijking met de eerste helft van vorig jaar, voornamelijk door lagere uitgaven tijdens de Covid-19 pandemie en een hoge mate van kostenbewustzijn.

Het bedrijfsresultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen steeg naar € 153,1 miljoen (2020H1: € 128,4 miljoen).

Het resultaat na belastingen kwam uit op € 116,7 miljoen (2020H1: € 98,1 miljoen). De bruto investeringen kwamen in het eerste halfjaar uit op € 97,6 miljoen (2020H1: € 136,4 miljoen). De totale investeringen voor 2021 liggen naar verwachting in lijn met het investeringsniveau van voorgaand jaar (2020: € 265,7 miljoen).

STAPPEN VOORUIT GEZET IN ENERGIETRANSITIE

Er zijn in het afgelopen halfjaar weer betekenisvolle stappen vooruit gezet in de energietransitie. Zo werd in mei bekend dat de Nederlandse overheid circa € 2 miljard heeft gereserveerd voor de vier bedrijven die CO₂ willen afvangen en voor opslag aanleveren aan het Porthos project. Hier moet vanaf 2024 voor het eerst in Nederland op grote schaal CO₂ worden opgeslagen in lege gasvelden onder de Noordzee. Dit is een wezenlijke bijdrage aan het behalen van de Nederlandse klimaatdoelen. Een ander belangrijk thema in de energietransitie is waterstof. Zowel op het vlak van grootschalige lokale productie, de import van waterstof van overzee, als toepassing in de transportsector en de industrie loopt een reeks van projecten. Voor aanleg van een waterstofleiding in het havengebied wordt toegewerkt naar een investeringsbeslissing. Aanleg van buisleidingen tussen Rotterdam, Chemelot en Noordrijn-Westfalen voor verschillende stoffen, waaronder waterstof en CO₂, is in onderzoek. Dit soort infrastructuur is randvoorwaardelijk voor veel industrieën om over te schakelen van fossiele grond- en brandstoffen op schone waterstof.

PROGRESSIE DIGITALISERING HAVEN

Dat de Brexit in Rotterdam niet voor grote problemen in de logistiek heeft gezorgd, toont aan dat de systemen van Portbase van hoge kwaliteit zijn en zowel de transportsector als de overheid goed ondersteunen. Het maakt daarnaast duidelijk hoe belangrijk digitalisering is. Ook het afgelopen halfjaar is daarom verder gewerkt aan het digitaliseren van uiteenlopende activiteiten. Zo zijn verschillende processen voor de scheepvaart verder gedigitaliseerd, waaronder meldingen voor de loodsen, en is begonnen met de digitalisering van de Maritime Declarations of Health. Jaarlijks komen er meer dan 30.000 van deze 'gezondheidsverklaringen' betreffende de scheepsbemanning bij het Haven Coördinatie Centrum binnen. Ook is het afgelopen halfjaar het 100e bedrijf aangesloten op Routescanner, een platform dat wereldwijd de routes voor containervervoer inzichtelijk maakt op basis van de data van containeroperators. Daarmee vergroot Routescanner de transparantie in de logistiek. Naast de slimme uitwisseling en benutting van dit soort informatie, voorziet het Havenbedrijf ook steeds meer fysieke infrastructuur van sensoren. Inmiddels is de eerste 'slimme' bolder geplaatst. Data uit deze sensoren stellen het Havenbedrijf in staat haar assets optimaal in te zetten en te onderhouden.

VOORUITZICHT

De economie trekt aan, evenals de wereldhandel. Dat zijn positieve drijvende krachten achter verder herstel van het overslagvolume in de haven van Rotterdam. Tegelijkertijd liggen er uitdagingen en onzekerheden, vooral over het verdere verloop van de pandemie. Per saldo verwachten wij dat de groei van het overslagvolume in de tweede helft van 2021 aanhoudt. Havenbedrijf Rotterdam wil de (nieuwe) regering graag ondersteunen bij het realiseren van de klimaatdoelen. Daarvoor moet het nieuwe kabinet wel grote investeringen in infrastructuur helpen mogelijk maken. Ook heeft de Rotterdamse haven snel meer stikstofruimte nodig voor verschillende projecten op het vlak van de energietransitie. Blijft dit uit, dan kunnen onze ambities niet tijdig worden gerealiseerd en stagneert de verduurzaming van de industrie.

VERSLAG VAN DE DIRECTIE OVERSLAG EN ONTWIKKELINGEN IN DE HAVEN

In de eerste zes maanden van 2021 bedroeg de overslag in de haven van Rotterdam 231,6 miljoen ton, een groei van 5,8% ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Ondanks deze toename is het overslagvolume nog niet hersteld van de coronadip van vorig jaar. In het eerste halfjaar was er vooral meer aan- en afvoer van ijzererts, kolen en containers. De financiële resultaten van het Havenbedrijf waren goed.

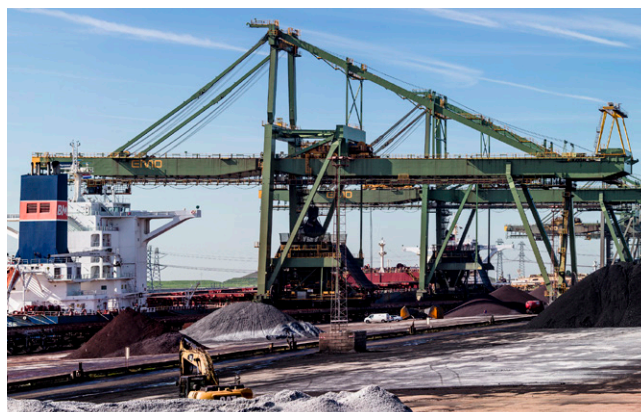
GOEDERENOVERSLAG (GROOT ROTTERDAM) (IN DUIZENDEN TONNEN)	JAN-JUN 2021	JAN-JUN 2020	VERSCHIL IN %
Agribulk	4.542	4.988	-8,9%
Ertsen en schroot	15.011	11.168	34,4%
Kolen	11.226	8.265	35,8%
Biomassa	965	812	18,9%
Overig droog massagoed	5.969	5.551	7,5%
SUBTOTAAL DROOG MASSAGOED	37.713	30.783	22,5%
Ruwe aardolie	50.373	50.151	0,4%
Minerale olieproducten	30.715	29.618	3,7%
LNG	3.713	3.898	-4,7%
Overig nat massagoed	16.058	16.121	-0,4%
SUBTOTAAL NAT MASSAGOED	100.859	99.788	1,1%
CONTAINERS	77.999	74.691	4,4%
Roll-on/Roll-off	11.777	10.821	8,8%
Overig stukgoed, lash	3.282	2.862	14,7%
SUBTOTAAL OVERIG STUKGOED	15.059	13.683	10,1%
TOTAAL OVERSLAG (IN DUIZENDEN TONNEN)	231.631	218.945	5,8%
CONTAINEROVERSLAG (IN TEU X 1.000)	7.612	7.002	8,7%

Allard Castelein, CEO van Havenbedrijf Rotterdam: "Het is bemoedigend om te zien dat het totale overslagvolume kwartaal op kwartaal toeneemt. Dat betekent evenwel niet dat de Rotterdamse haven de coronadip van vorig jaar al helemaal heeft goedge maakt. De financiële resultaten van het Havenbedrijf waren naar tevredenheid. Die stellen ons in staat om te blijven investeren in de haven van de toekomst, in de transitie naar schonere energie en in goede bereikbaarheid, zodat we onze klanten helpen om meer lading naar Rotterdam te halen. Onze overtuiging is dat onze investeringen aanzienlijke impact hebben op werkgelegenheid, duurzaamheid en maatschappij."

ONTWIKKELINGEN PER CATEGORIE GOEDERENOVERSLAG

DROOG MASSAGOED

De overslag van droog massagoed bedroeg 37,7 miljoen ton, een groei van 22,5% ten opzichte van het eerste halfjaar 2020. Vooral

de opleving van de Duitse staalproductie leidde tot een grotere vraag naar ijzererts en schroot (+34,4%). Bijgevolg steeg ook de vraag naar cokeskolen bestemd voor hoogovens. Ook was er in deze periode veel meer vraag naar energiekolen voor stroomopwekking. Dat had te maken met de opleving van de

economie en met de tegenvallende stroomproductie uit wind. Hoge gasprijzen maakten dat energieopwekking met kolen concurrerend was, de gestegen prijzen voor CO₂-uitstootrechten ten spijt. De totale kolenoverslag steeg met +35,8% in het eerste halfjaar. Over meerdere jaren gezien neemt het volume kolen overigens af: in de periode 2015-2020 daalde het 44%.

Bij de overslag van gasolie/diesel was er sprake van minder import en meer export. Zo is er meer naar de Verenigde Staten getransporteerd, onder andere vanwege de extreme koude daar. De overslag van kerosine daalde flink door de lage vraag. Binnen de categorie Overig nat viel er een stijging te noteren bij biobrandstoffen en een lichte daling van chemieoverslag.

De overslag van agribulk daalde met 8,9%. Vorig jaar lag de overslag van granen, oliezaden en veevoeders op een hoog peil ondanks de coronacrisis. De onzekerheid over mogelijke verstoringen in de aanvoer van voedingsmiddelen leidde er destijds toe dat handelaren en importeurs aanvankelijk veel agribulk inkochten. Vanaf oktober vorig jaar is de overslag echter gedaald omdat er in de loop van het jaar grote voorraden waren opgebouwd, onder andere van soja en mais.

NAT MASSAGOED

Binnen de grootste overslagcategorie, te weten nat massagoed, was de groei minder uitbundig dan bij droog massagoed. De totale overslag van nat massagoed groeide met 1,1% naar 100,9 miljoen ton. Er waren lichte toenames in de overslag van minerale olieproducten (+3,7%) en ruwe aardolie (+0,4%). LNG toonde daarentegen een lichte daling (-4,7%). Ten aanzien van ruwe olie speelde mee dat de raffinageactiviteit in Nederland en Duitsland vanaf het begin van het tweede kwartaal weer boven die van 2020 lag. Vorig jaar was een dalende tendens te zien vanwege het begin van de covid-19 crisis.

De overslag van olieproducten was in het eerste kwartaal hoger dan in 2020 en in het tweede kwartaal lager, per saldo in totaal leidend tot meer overslag. De hogere overslag is vooral veroorzaakt door meer aanvoer van stookolie en nafta. Er kwam meer stookolie uit Rusland naar Rotterdam, vooral door minder directe export vanuit Rusland naar de VS. Nafta is een typisch importproduct. Meer vraag vanuit de chemische industrie leidde in dit geval tot meer import.

CONTAINERS EN BREAKBULK

Gemeten in tonnen groeide de containeroverslag met 4,4% en gemeten in de standaardmaat TEU met maar liefst 8,7%. Dit verschil tussen tonnen en TEU kent twee oorzaken. Ten eerste werden vooral in het eerste kwartaal meer lege containers overgeslagen dan in dezelfde periode in 2020. De tweede oorzaak is dat het gemiddelde gewicht van volle containers al enige tijd een dalende tendens laat zien. De toegenomen vraag naar consumentengoederen in combinatie met verstoringen in de logistieke ketens (onder andere door stremming Suezkanaal, corona-uitbraak en lockdown in haven Shenzhen) zorgde mondiaal voor vertragingen en hoge vrachttarieven. De afwikkeling van de containerstromen verliep in Rotterdam vrij goed. De roll-on-roll-off overslag is goed hersteld in het tweede kwartaal na een sterke daling net na de Brexit begin 2021. Het tweede kwartaal was zelfs iets beter dan 2019. De volumes liggen fors (+8,8%) boven die van 2020. Daarbij moet worden aangetekend dat de halfjaarvolumes vorig jaar hard werden geraakt door de eerste corona lockdown in het tweede kwartaal. De overslag van het overig stukgoed nam toe met 14,7%, met name door toename van non-ferro metalen en staal.

STAPPEN VOORUIT GEZET IN ENERGIETRANSITIE

Er zijn in het afgelopen halfjaar weer betekenisvolle stappen vooruit gezet in de energietransitie. Zo werd in mei bekend dat de Nederlandse overheid circa € 2 miljard heeft gereserveerd voor de

FINANCIËN

In het eerste halfjaar van 2021 is een resultaat na belastingen geboekt van € 116,7 miljoen. Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen over de eerste helft van 2021 is € 153,1 miljoen. Een stijging van 19,2% ten opzichte van het eerste halfjaar van 2020 (€ 128,4 miljoen).

De omzet van het eerste halfjaar van 2021 is vergeleken met de eerste helft van 2020 met 7,5% (€ 27,2 miljoen) gestegen. Dit wordt veroorzaakt door een toename van de inkomsten uit contracten met € 19,8 miljoen door nieuwe contracten, prijsherzieningen en indexeringen. De in 2020 overeengekomen betalingsregelingen als gevolg van COVID-19 zijn afgelopen en worden inmiddels afbetaald. Het zeehavengeld is gestegen met € 4,8 miljoen door een stijging van de goederenoverslag met 5,8%. De stijging van de goederenoverslag toont een voorzichtig herstel na de dip in de overslagcijfers als gevolg van de COVID-19 pandemie. De omzet toename als gevolg van de goederenoverslag wordt gedempt door het negatieve prijseffect binnen het segment Containers, doordat schepen zwaarder beladen waren.

De operationele lasten zijn in de eerste helft van 2021 4,0% (€ 5,3 miljoen) lager dan in de eerste helft van 2020. De daling is het gevolg van lagere lasten gedurende de COVID-19 pandemie waarvan het effect in 2021 zichtbaar is voor een halfjaar ten opzichte van een kwartaal in 2020. Daarnaast zijn onderhoudskosten gedaald door insourcing van activiteiten. De afschrijvingen zijn toegenomen met 10,2% (€ 7,9 miljoen) met name door een afboeking op project Container Exchange Route (CER) van € 5,8 miljoen als gevolg van het besluit om de realisatie van het onbemand vervoer niet voort te zetten.

De bruto-investeringen in het eerste halfjaar van 2021 bedragen € 97,6 miljoen inclusief kapitaalstortingen in deelnemingen (eerste halfjaar 2020: € 136,4 miljoen). De belangrijkste investeringen voor het eerste halfjaar van 2021 zijn de aanleg van het Theemswegtracé en de aanleg van de CER.

Per saldo zijn de totale liquide middelen ten opzichte van einde boekjaar 2020 met € 45,5 miljoen toegenomen. In het kader van financiële risicobeheersing heeft Havenbedrijf Rotterdam het renterisico management geoptimaliseerd. Dit zorgt voor een eenmalige daling van de operationele kasstroom tot € 13,1 miljoen (2020: € 154,2 miljoen). De betaalde investeringen van € 98,7 miljoen hebben in de eerste helft van 2021 het grootste aandeel in de investeringskasstroom. De financieringskasstroom is met € 95,3 miljoen toegenomen, doordat € 255,0 miljoen vreemd vermogen is aangetrokken. Hiervan is de looptijd langer dan 1 jaar. Daar tegenover staat een aflossing van € 60,0 miljoen op een in 2018 aangetrokken financiering. Daarnaast is de eerste tranche van het dividend betaald van € 55,5 miljoen. Daarmee blijft er voldoende kasstroom beschikbaar voor het Havenbedrijf Rotterdam om verplichtingen na te kunnen komen en te blijven investeren in de fysieke infrastructuur en digitalisering van de haven.

HALFJAARCIJFERS 2021

BALANS PER 30 JUNI 2021

(Voor resultaatbestemming)

ACTIVA	30-6-2021	31-12-2020
(BEDRAGEN X € 1.000)		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	70.813	72.596
Materiële vaste activa	3.950.123	3.938.420
Financiële vaste activa	1.692.048	1.377.751
	5.712.984	5.388.767
Vloftende activa		
Voorraden	629	628
Vorderingen	215.562	181.321
Liquide middelen	252.381	206.836
	468.572	388.785
TOTAAL ACTIVA	6.181.556	5.777.552
PASSIVA		
(BEDRAGEN X € 1.000)		
Eigen vermogen	4.183.107	4.180.696
Voorzieningen	55.318	57.018
Langlopende schulden	1.676.348	1.353.694
Kortlopende schulden	266.783	186.144
TOTAAL PASSIVA	6.181.556	5.777.552

VERKORTE WINST-EN-VERLIESREKENING EERSTE HALFJAAR 2021

WINST-EN-VERLIESREKENING	JAN-JUN 2021	JAN-JUN 2020
(BEDRAGEN X € 1.000)		
Som der bedrijfsopbrengsten	387.629	360.430
Som der operationele lasten	127.513	132.843
RESULTAAT VOOR RENTE EN AFSCHRIJVINGEN	260.116	227.587
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	85.257	77.399
BEDRIJFSRESULTAAT	174.859	150.188
Financiële baten en lasten	-21.776	-21.794
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN	153.083	128.394
Belastingen	-37.511	-30.137
Resultaten deelnemingen	1.145	-157
RESULTAAT NA BELASTINGEN	116.717	98.100

VERKORT KASSTROOMOVERZICHT EERSTE HALFJAAR 2021

KASSTROOMOVERZICHT	JAN-JUN 2021	JAN-JUN 2020
(BEDRAGEN X € 1.000)		
BEDRIJFSRESULTAAT	174.859	150.188
Afschrijvingen, mutaties in voorzieningen e.d.	85.547	82.098
Mutaties in werkkapitaal	16.277	-50.594
KASSTROOM UIT BEDRIJFSACTIVITEITEN	276.683	181.692
Ontvangen en betaalde interest	-221.806	-18.709
Betaalde vennootschapsbelasting	-41.748	-8.746
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN	13.129	154.237
Investeringskasstroom bruto	-98.704	-139.418
Subsidies en overige mutaties	4.070	5.893
Desinvesteringen	686	331
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	-93.948	-133.194
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN	126.364	31.082
SALDO KASSTROOM	45.545	52.125
Saldo geldmiddelen per 1 januari	206.836	136.093
Saldo geldmiddelen per 30 juni	252.381	188.218
MUTATIE GELDMIDDELEN	45.545	52.125

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ACTIVITEITEN VAN DE VENNOOTSCHAP

Havenbedrijf Rotterdam is beheerder, exploitant en ontwikkelaar van het Rotterdamse haven- en industriegebied. Als naamloze vennootschap heeft Havenbedrijf Rotterdam twee aandeelhouders: gemeente Rotterdam (70,83%) en de Staat (29,17%).

De statutaire doelen/kernactiviteiten van Havenbedrijf Rotterdam zijn:

- het ontwikkelen, aanleggen, beheren en exploiteren van het haven- en industriegebied in Rotterdam;
- het bevorderen van een effectieve, veilige en efficiënte scheepvaartafwikkeling in de Rotterdamse haven en het aanloopgebied voor de kust.

Havenbedrijf Rotterdam creëert economische en maatschappelijke waarde door samen met klanten en stakeholders duurzame groei te realiseren in de haven.

Havenbedrijf Rotterdam investeert in de ontwikkeling van grond tot uitgeefbaar terrein en in de haveninfrastructuur, zoals kademuren, steigers, (water)wegen en kabel- en leidingvoorzieningen. Deze infrastructuur maakt het terrein bereikbaar en maakt overslag van goederen mogelijk. De terreinen en infrastructuur in de haven worden verhuurd of in erfpacht uitgegeven aan bedrijven en dat vormt één van onze belangrijkste inkomstenstromen. Een andere belangrijke inkomstenstroom is afkomstig van havengelden. Havengelden worden ontvangen van (internationale) rederijen wanneer hun schepen gebruikmaken van onze nautische infrastructuur in de haven.

GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN HET HALFJAARBERICHT

Het halfjaarbericht is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek en de uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Zoals toegestaan binnen RJ 394 'Tussentijdse Berichtgeving' bevat dit halfjaarbericht niet alle verplichte informatie van een volledige jaarrekening en moet daarom tezamen met de jaarrekening 2020 worden gelezen. Op de halfjaarcijfers zijn dezelfde grondslagen

van toepassing voor de waardering van activa en passiva en voor de resultaatbepaling als voor de jaarrekening 2020. Vanwege het separaat opnemen van de immateriële vaste activa, zie ook 'Stelselwijzigingen', is onderstaand de grondslag voor waardering en resultaatbepaling van de post immateriële vaste activa opgenomen.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Het afschrijven van de immateriële vaste activa geschiedt stelselmatig op basis van de geschatte economische levensduur met een maximum van tien jaar. De economische levensduur en afschrijvingsmethode worden aan het einde van ieder boekjaar opnieuw beoordeeld.

VRIJSTELLING CONSOLIDATIEPLICHT

Havenbedrijf Rotterdam maakt gebruik van de vrijstelling van de plicht om de gegevens te consolideren van deelnemingen indien de in de consolidatie te betrekken maatschappijen gezamenlijk een financiële betekenis hebben die te verwaarlozen is op het geheel van Havenbedrijf Rotterdam (RJ 217.304).

STELSELWIJZIGINGEN

In het eerste halfjaar van 2021 zijn er geen stelselwijzigingen doorgevoerd die invloed hebben op vermogen en resultaat. Wel is in 2021 besloten om de post immateriële vaste activa als separate post weer te geven voor een beter inzicht en vanwege de verwachting dat de omvang van deze post in de toekomst verder oploopt.

OORDELEN EN SCHATTINGEN

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van het halfjaarbericht vormt de algemene directie van Havenbedrijf Rotterdam zich diverse oordelen en schattingen. In het eerste halfjaar van 2021 zijn er geen significante wijzigingen in de wijze van oordelen en schatten.

SEIZOENSINVLOEDEN

De overslagvolumes zijn in beperkte mate onderhevig aan seizoensinvloeden zoals een toename van kolenoverslag in de wintermaanden en het effect van Chinees Nieuwjaar (februari) op de containeroverslag. De opbrengsten uit huur- en erfpachtcontracten en de exploitatiekosten zijn niet of nauwelijks onderhevig aan seizoensinvloeden.

TOELICHTING OP DE VERKORTE BALANS EN WINST-EN-VERLIESREKENING

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	IMMATERIËLE VASTE ACTIVA IN AANBOUW	TOTAAL
(BEDRAGEN X € 1.000)			
Aanschafwaarde	124.239	23.542	147.781
Cumulatieve afschrijvingen	-75.185	-	-75.185
BOEKWAARDE 31 DECEMBER 2020	49.054	23.542	72.596
Bruto-investeringen	-	6.208	6.208
Desinvesteringen (aanschafwaarde)	-	-	-
Desinvesteringen (cum. afschrijvingen)	-	-	-
Subsidies (Rijks)bijdragen	-	-	-
Afschrijvingen/bijz. waardeverminderingen	-7.963	-28	-7.991
Ingebruikname	5.460	-5.460	-
MUTATIES 2021	-2.503	720	-1.783
BOEKWAARDE 30 JUNI 2021	46.551	24.262	70.813
Aanschafwaarde	129.699	24.290	153.989
Cumulatieve afschrijvingen	-83.148	-28	-83.176
BOEKWAARDE 30 JUNI 2021	46.551	24.262	70.813
Afschrijvingsperioden in jaren	3 tot 10 jaar	-	-

* Vanaf boekjaar 2021 worden de immateriële vaste activa apart gepresenteerd. Naar aanleiding hiervan zijn de vergelijkende cijfers van 2020 aangepast.

De immateriële vaste activa zijn in de eerste helft van 2021 afgenomen met € 1,8 miljoen door afschrijvingen (€ 8,0 miljoen) en toegenomen door netto-investeringen (€ 6,2 miljoen).

MATERIËLE VASTE ACTIVA

MATERIËLE VASTE ACTIVA *)	TERREINEN EN INFRAPLUS	OPENBARE INFRA, HAVENBEK-KENS EN VAARWEGEN	KADEMUREN, STEENGLOOI-INGEN, STEIGERS EN OVERIGE AFMEER	MATERIËLE VASTE ACTIVA IN AANBOUW	VASTE BEDRIJFSMID-DELEN EN OVERIGE ACTIVA	TOTAAL
(BEDRAGEN X € 1.000)						
Aanschafwaarde	1.622.865	1.259.760	1.927.789	289.996	696.514	5.796.924
Cumulatieve afschrijvingen	-339.747	-524.882	-656.808	-	-337.067	-1.858.504
BOEKWAARDE 31 DECEMBER 2020	1.283.118	734.878	1.270.981	289.996	359.447	3.938.420
Bruto-investeringen	-	-	-	90.072	-	90.072
Technische adviezen	-	-	-	2.967	-	2.967
Desinvesteringen (aanschafwaarde)	-	-	-	-	-9.539	-9.539
Desinvesteringen (cum. afschrijvingen)	-	-	-	-	9.539	9.539
Subsidies	-	-	-	-1.685	-	-1.685
(Rijks)bijdragen	-	-	-	-2.385	-	-2.385
Afschrijvingen/bijz. waardeverminderingen	-11.502	-19.936	-25.191	-5.930	-14.707	-77.266
Ingebruikname	716	2.797	7.749	-23.586	12.324	-
MUTATIES 2021	-10.786	-17.139	-17.442	59.453	-2.383	11.703
BOEKWAARDE 30 JUNI 2021	1.272.332	717.739	1.253.539	349.449	357.064	3.950.123
Aanschafwaarde	1.623.581	1.262.557	1.935.538	349.449	699.299	5.870.424
Cumulatieve afschrijvingen	-351.249	-544.818	-681.999	-	-342.235	-1.920.301
BOEKWAARDE 30 JUNI 2021	1.272.332	717.739	1.253.539	349.449	357.064	3.950.123
Afschrijvingsperioden in jaren	0 tot 30 jaar	25 tot 50 jaar	25 tot 75 jaar	n.v.t.	5 tot 50 jaar	

* Vanaf boekjaar 2021 worden de immateriële vaste activa apart gepresenteerd. Naar aanleiding hiervan zijn de vergelijkende cijfers van 2020 aangepast.

De materiële vaste activa zijn in de eerste helft van 2021 toegenomen met € 11,7 miljoen door netto-investeringen (€ 86,0 miljoen), uitgaven voor projecten in de ontwikkelingsfase (€ 3,0 miljoen) en afgenomen door afschrijvingen (-/- € 71,3 miljoen), en bijzondere waardeverminderingen (-/- € 5,9 miljoen).

De grootste investeringen in het eerste halfjaar van 2021 zijn: de aanleg van het Theemswegtracé en de aanleg van de Container Exchange Route (CER). De technische adviezen betreffen kosten voor projecten in de ontwikkelingsfase.

In de eerste helft van 2021 is € 7,2 miljoen aan interne personeelslasten geactiveerd (eerste halfjaar 2020: € 6,7 miljoen). Dit betreft de direct aan de vervaardiging van een actief toerekenbare personeelslasten.

Elk halfjaar beoordeelt Havenbedrijf Rotterdam of er sprake is van indicaties voor eventuele bijzondere waardeverminderingen. In mei 2021 is besloten om de realisatie van onbemand vervoer bij de CER niet meer voort te zetten. Dit besluit classificeert als een indicatie voor een eventuele afwaardering op specifiek het gedeelte onbemand vervoer binnen het project CER. Er is een beoordeling gedaan op de gemaakte projectkosten, waarbij onderscheid is gemaakt in de kosten voor onbemand vervoer, de ICT systemen voor vervoer (bemand, dan wel onbemand) en de fysieke baan. Ten aanzien van de kosten die specifiek zijn gemaakt voor onbemand vervoer is door Havenbedrijf Rotterdam geconcludeerd dat de opbrengstwaarde nihil bedraagt en deze kosten zijn daarom volledig afgeboekt (€ 5,8 miljoen).

De resterende kosten zien toe op de ICT systemen voor vervoer (bemand, dan wel onbemand) en de fysieke baan. Ten aanzien van de ICT systemen voor vervoer is Havenbedrijf Rotterdam in overeenstemming met de geldende overeenkomst in overleg getreden met de betrokken terminals over een gezamenlijke oplossing. In de tweede helft van 2021 zal dit overleg afgerond worden waarna met deze kennis de waardering van de investeringen in ICT systemen voor vervoer opnieuw beoordeeld zal worden.

Het besluit heeft geen invloed op de realisatie en daarmee de investeringen in de fysieke baan. En daarmee is de gebeurtenis ook geen indicatie voor een eventuele waardeverandering op het gehele Haven Industrieel Complex als kasstroom genererende eenheid.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

De financiële vaste activa zijn in de eerste helft van 2021 toegenomen met € 314,3 miljoen met name door de herstructurering van de renteswap, waarbij de negatieve marktwaarde van de renteswap is geactiveerd. Voor een verdere toelichting inzake de herstructurering van de renteswap wordt verwezen naar 'Financiële instrumenten'.

Overige mutaties in de financiële vaste activa betreffen de vrijval van de actieve belastinglatentie voor de eerste helft van 2021 van € 16,0 miljoen en de toename in de deelnemingswaarde van € 7,4 miljoen met name als gevolg van valuta omrekenverschillen per 30 juni 2021. Ten aanzien van de deelnemingen is per deelneming beoordeeld of er sprake is van indicaties voor bijzondere waardeverminderingen. Hieruit zijn geen indicatoren geïdentificeerd.

LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen bestaan uit bank- en rekeningcourant tegoeden van € 252,4 miljoen. De mutaties in de liquide middelen zijn opgenomen in het kasstroomoverzicht.

EIGEN VERMOGEN

EIGEN VERMOGEN	GEPLAATST AANDELEN-KAPITAAL	AGIO	WETTELIJKE RESERVES	RESERVE OMREKENINGS-VERSCHILLEN	OVERIGE RESERVES	TE BESTEMMEN RESULTAAT	TOTAAL
(BEDRAGEN X € 1.000)							
31 DECEMBER 2020	900.000	391.200	69.240	-19.669	2.488.207	351.718	4.180.696
Resultaat jan-jun 2021	-	-	-	-	-	116.717	116.717
Uitgekeerd dividend 2020	-	-	-	-	-	-120.536	-120.536
Bestemming resultaat 2020	-	-	-	-	231.182	-231.182	-
Reserve omrekeningsverschillen	-	-	-	6.230	-	-	6.230
Reserve deelnemingen	-	-	7.056	-	-7.056	-	-
TOTAAL MUTATIES 2021	-	-	7.056	6.230	224.126	-235.001	2.411
30 JUNI 2021	900.000	391.200	76.296	-13.439	2.712.333	116.717	4.183.107

Het netto resultaat is € 116,7 miljoen (eerste halfjaar 2020: € 98,1 miljoen).

VOORZIENINGEN

De post voorzieningen bestaat uit de voorziening voor toekomstige bodemsanering van € 37,9 miljoen (31-12-2020: € 38,9 miljoen) en de voorziening voor personeelsregelingen van € 17,4 miljoen (31-12-2020: € 18,1 miljoen).

LANGLOPENDE SCHULDEN

LANGLOPENDE SCHULDEN	30 JUN 2021	31 DEC 2020
(BEDRAGEN X € 1.000)		
Schulden aan kredietinstellingen	1.020.392	945.641
Schulden kapitaalmarktfinanciering	232.159	125.000
LENINGPORTEFEUILLE	1.252.551	1.070.641
Afkoop erfpacht	123.483	125.253
Overige langlopende posten	300.314	157.800
OVERIGE LANGLOPENDE SCHULDEN	423.797	283.053
TOTAAL	1.676.348	1.353.694

De schulden aan kredietinstellingen zijn toegenomen door het aantrekken van nieuwe financieringen. Havenbedrijf Rotterdam heeft voor € 80,0 miljoen aan leningen met een vaste rente en een looptijd van 4-5 jaar aangetrokken. Daarnaast is er kapitaalmarktfinanciering met een vaste rente aangetrokken voor nominaal € 175,0 miljoen met een looptijd van 30 jaar. Hier tegenover staat de vervroegde aflossing van in 2018 aangetrokken kapitaalmarktfinanciering van € 60,0 miljoen.

De rentevergoeding over de reeds bestaande leningen bij kredietinstellingen is gebaseerd op het 3-maands euribortarief + opslag. Deze variabele rentevergoeding is gemaximeerd door middel van een renteswap naar een vast rentepercentage (onderliggende omvang van € 375 miljoen). Voor de faciliteiten voor langlopende schulden zijn geen zekerheden verstrekt. Met financiers zijn ratio's overeengekomen. Net als per ultimo 2020 voldoet Havenbedrijf Rotterdam ruim aan de afgesproken normen.

De afkoop erfpacht is afgenomen door de onttrekkingen als gevolg van opbrengstverantwoording.

De overige langlopende posten zijn met name toegenomen door het passiveren van € 150 miljoen negatieve marktwaarde van de geherstructureerde renteswap. Voor meer informatie over de herstructurering van de renteswap wordt verwezen naar 'Financiële instrumenten'.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN REGELINGEN

Havenbedrijf Rotterdam is voorwaardelijke regelingen en meerjarige financiële rechten en verplichtingen aangegaan met gemeenten, externe partijen en deelnemingen. Deze regelingen en verplichtingen hebben voornamelijk betrekking op de ontwikkeling en het onderhoud van het Haven Industrieel Complex Rotterdam, de stadshavens van Rotterdam en interne bedrijfsvoering. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening 2020. In de eerste helft van 2021 zijn twee nieuwe voorwaardelijke regelingen aangegaan. Via het Havenomgevingsfonds stelt Havenbedrijf Rotterdam maximaal € 5,0 miljoen beschikbaar over een periode van 5 jaar voor de uitvoering van projecten in de directe omgeving van het Rotterdamse havengebied die bijdragen aan de leefomgevingskwaliteit. Daarnaast is een voorwaardelijke regeling aangegaan met een mestverwerkingsbedrijf voor de aankoop van stikstofcertificaten. De verwachte financiële impact kent een bandbreedte van € 4,5 - € 8,3 miljoen, afhankelijk van de hoeveelheid stikstofcertificaten dat beschikbaar komt.

FISCALE EENHEID

Havenbedrijf Rotterdam N.V. maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting met de volgende deelnemingen:

- Mainport Holding Rotterdam N.V.
- Cruise Port Rotterdam B.V.
- Portshuttle Rotterdam B.V.
- Blockchain Fieldlab B.V.
- Nextlogic B.V.
- PortXchange Products B.V.
- Mainport Foreign Investments B.V.
- Port of Pecém Participations B.V.
- MHR Commanditaire Venoot B.V.
- MHR Silent Partner B.V.
- The Green Near Future 4 B.V.
- HbR CCS B.V.
- PXP Global Services B.V.

Havenbedrijf Rotterdam is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel. De verschuldigde vennootschapsbelasting wordt via Havenbedrijf Rotterdam N.V. afgedragen.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Havenbedrijf Rotterdam heeft renteswapcontracten uitstaan bij kredietinstellingen. De renteswaps dienen ter dekking van het renterisico dat Havenbedrijf Rotterdam loopt op de variabele leningen alsmede de financieringsbehoefte op lange termijn die volgt uit de strategische ambities van Havenbedrijf Rotterdam.

In maart 2021 heeft Havenbedrijf Rotterdam een herstructurering van de bestaande renteswap uitgevoerd waarbij de renteswap deels verlengd en deels afgekocht is. Hierbij is de hoofdsom van € 750 miljoen teruggebracht naar € 375 miljoen en is de looptijd verlengd tot en met het eerste kwartaal van 2038. De renteswap is geheel effectief en de gehele marktwaarde van +/- € 361,0 miljoen (inclusief transactiekosten) is geactiveerd en wordt over de resterende looptijd van de oude swap (11 jaar) geamortiseerd. Het kortlopende deel is

verantwoord onder de kortlopende vorderingen. Tot en met 30 juni 2021 is € 9,6 miljoen geamortiseerd. Deze kosten zijn als rentelasten verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Van de negatieve marktwaarde van +/- € 361,0 miljoen is +/- € 150 miljoen in de nieuwe verlengde swap verwerkt. Deze € 150,0 miljoen is credit op de balans opgenomen en valt vrij gedurende de resterende looptijd van de verlengde swap (17 jaar). Tot en met 30 juni 2021 is € 2,2 miljoen geamortiseerd. Het kortlopende deel is verantwoord onder de kortlopende schulden.

De berekende marktwaarde van de renteswaps per 30-06-2021 bedraagt - € 145,4 miljoen (31-12-2020: - € 388,5 miljoen). De stijging is het gevolg van de herstructurering van de renteswap. Havenbedrijf Rotterdam is niet voornemens de gehele swappositie voortijdig te beëindigen, omdat met de renteswaps het renterisico afgedekt wordt.

Havenbedrijf Rotterdam past kostprijshedge-accounting toe. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening 2020.

RISICOBEEHERSING

Voor de identificatie, beheersing en rapportage van risico's hanteert Havenbedrijf Rotterdam een risicobeheersing- en controlsysteem. Het systeem is gebaseerd op de internationaal geaccepteerde standaarden van de Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) en staat beschreven in het jaarverslag 2020. De belangrijkste risico's zijn als onderdeel van het strategisch planningsproces begin dit jaar geactualiseerd. Ze zijn hetzelfde gebleven als in 2020. Het risico 'Brexit' is opgetreden met de beëindiging van de transitie periode per 1 januari 2021. COVID-19 is verder nog steeds actueel, maar leidt vooralsnog niet tot nieuwe top risico's.

SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN

SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN	JAN-JUN 2021	JAN-JUN 2020
(BEDRAGEN X € 1.000)		
Netto omzet		
Zeehavengeld	146.696	141.888
Binnenhavengeld	7.500	7.248
Inkomsten uit contracten	213.230	193.441
TOTAAL NETTO OMZET	367.426	342.577
Overige bedrijfsopbrengsten	20.203	17.853
TOTAAL	387.629	360.430

De inkomsten uit zeehavengeld zijn ten opzichte van het eerste halfjaar van 2020 gestegen door een stijging van de goederenoverslag met 5,8%. Daar tegenover staat een negatief prijseffect op de bruto prijs per ton doordat schepen in 2021 zwaarder beladen zijn.

De inkomsten uit contracten (onder andere huur, erfpacht en kadegelden) zijn toegenomen door nieuwe contracten, indexeringen en prijsherzieningen. Dit betreffen langjarig afgesloten contracten.

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan met name uit opbrengsten uit zandverkoop, baggerwerkzaamheden voor derden, slibopslag voor derden en de bijdrage voor het Verkeers Begeleidend Systeem.

De bedrijfsopbrengsten worden volledig gegenereerd in Nederland.

SOM DER OPERATIONELE LASTEN

SOM DER OPERATIONELE LASTEN	JAN-JUN 2021	JAN-JUN 2020
(BEDRAGEN X € 1.000)		
Lonen, salarissen en sociale lasten	61.021	57.979
Exploitatielasten	64.306	71.882
Overige bedrijfslasten	2.186	2.982
TOTAAL	127.513	132.843

De totale kosten zijn afgenomen met € 5,3 miljoen. De daling wordt enerzijds verklaard door lagere exploitatielasten als gevolg van de COVID-19 pandemie. Anderzijds is er sprake van een daling in de onderhoudskosten.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN (BEDRAGEN X € 1.000)	JAN-JUN 2021	JAN-JUN 2020
Rentebaten langlopende vorderingen	90	671
Overige rentebaten	1.435	721
TOTAAL FINANCIËLE BATEN	1.525	1.392
Rentelasten financieringen	24.762	23.531
Rentelasten voorzieningen (personeelsregelingen en bodemsanering)	-676	323
Geactiveerde rente over materiële vaste activa-in aanbouw	-2.058	-1.557
Overige rentelasten	1.273	889
TOTAAL FINANCIËLE LASTEN	23.301	23.186
TOTAAL FINANCIËLE LASTEN	21.776	21.794

De daling van de rentebaten langlopende vorderingen wordt veroorzaakt door het naar een kapitaalstorting omzetten van de lening aan een in Nederland gevestigde houdstermaatschappij van € 75,3 miljoen voor de verwerving van de aandelen in de haven van Pecém in Brazilië, deze herstructurering heeft begin 2020 plaatsgevonden. Over de materiële vaste activa in aanbouw wordt rente geactiveerd (bouwrente) gedurende de periode van de vervaardiging van het actief. De bouwrente wordt berekend op basis van de gewogen gemiddelde rentevoet van het vreemd vermogen van Havenbedrijf Rotterdam. Het gehanteerde percentage in 2021 is 1,19% (2020: 1,28%).

RESULTAAT DEELNEMINGEN

Het resultaat deelnemingen voor het eerste halfjaar van 2021 bedraagt € 1,1 miljoen (eerste halfjaar 2020: - € 0,2 miljoen). De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door het herstel na de COVID-19 pandemie.

BELASTINGEN

De belastingen in de winst-en-verliesrekening over het eerste halfjaar van 2021 bestaan uit latente en acute belastingen. De latente belastingen betreft voornamelijk de vrijval van de latente belastingvordering voor het eerste halfjaar 2021 (- € 16,0 miljoen). De acute belastingen betreft de acute vennootschapsbelasting over het eerste halfjaar van 2021 (- € 22,0 miljoen). Voor de acute belastinglast over 2021 is een vennootschapsbelastingtarief van 25% toegepast.

BELASTINGEN (BEDRAGEN X € 1.000)	JAN-JUN 2021
Latente belastingen	
Vrijval belastinglatentie jan-jun 2021	-15.969
Correctie latente belastingvordering immateriële vaste activa	349
Correctie fiscale afschrijving gebouwen 2021	149
	-15.471
Acute belastingen	
Schatting acute vennootschapsbelasting jan-jun 2021	-22.040
	-22.040
TOTAAL	-37.511

Op 30 juni 2021 bedraagt de latente belastingvordering € 1.076,9 miljoen. De latente belastingvordering valt vrij in de volgende termijnen:

VRIJVAL BELASTINGLATENTIE (BEDRAGEN X € 1.000)	1JAAR	1 - 5 JAAR	5 - 10 JAAR	> 10 JAAR	TOTAAL
	30.940	125.430	159.500	761.053	1.076.923
30 JUN 2021	30.940	125.430	159.500	761.053	1.076.923

Havenbedrijf Rotterdam draagt de gehele belastinglast voor de fiscale eenheid. De effectieve belastingdruk betreft de belastingen (acute en latente belastingen) gedeeld door het resultaat voor belastingen. Dit resulteert in een effectieve belastingdruk van 25,0%.

EFFECTIEVE BELASTINGDRUK (BEDRAGEN X € 1.000)	HBR	FISCALE DEELNEMINGEN	TOTAAL
Resultaat van de fiscale eenheid VPB voor belastingen	153.083	-3.075	150.008
Belastingen	38.280	-769	37.511
EFFECTIEVE BELASTINGDRUK	25,0%	25,0%	25,0%

TRANSACTIES MET VERBODEN PARTIJEN

Alle deelnemingen alsmede bestuurders, commissarissen en aandeelhouders (de gemeente Rotterdam en het Rijk) worden aangemerkt als verboden partij. Alle transacties met verboden partijen zijn onder normale marktvoorwaarden aangegaan.

RESULTAATVERWERKING

Het resultaat na belastingen over de eerste helft van 2021 bedraagt € 116,7 miljoen. Dit is verwerkt in de halfjaarcijfers van 2021 als 'Te bestemmen resultaat', als onderdeel van het eigen vermogen. Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen over de eerste helft van 2021 is € 153,1 miljoen (eerste halfjaar 2020: € 128,4 miljoen).

Met het besluit van de Algemene vergadering van aandeelhouders in maart 2021 is het dividend 2020 (€ 120,5 miljoen inclusief dividendbelasting) ten dele in april 2021 uitgekeerd (€ 37,5 miljoen), ook de volledige dividendbelasting is betaald (€ 18,0 miljoen). In juli en oktober 2021 wordt het resterende deel uitgekeerd (€ 65,0 miljoen). Het restant van het nettoresultaat uit 2020 (€ 231,2 miljoen) is toegevoegd aan de overige reserves.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum dan wel van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van het halfjaarbericht.

Havenbedrijf Rotterdam N.V.

19 juli 2021

Algemene directie

Drs. A.S. (Allard) Castelein	- President Directeur (CEO)
Drs. V.D.I.V. (Vivienne) de Leeuw	- Directeur Financiën & Informatievoorziening (CFO)
Ir. B. (Boudewijn) Siemons	- Directeur Infrastructuur & Maritieme Zaken (COO)

BEOORDELINGSVERKLARING

Aan: de Algemene directie van Havenbedrijf Rotterdam N.V.

OPDRACHT

Wij hebben de in dit halfjaarbericht opgenomen tussentijdse financiële informatie over de periode van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021 van Havenbedrijf Rotterdam N.V. te Rotterdam bestaande uit de verkorte balans, de verkorte winst-en-verliesrekening, het verkorte mutatieoverzicht van het eigen vermogen, het verkorte kasstroomoverzicht en de specifieke toelichting op de hiervoor genoemde overzichten, beoordeeld. De algemene directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opstellen en het weergeven van de tussentijdse financiële informatie in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving 394 'Tussentijdse berichten'. Het is onze verantwoordelijkheid een conclusie te formuleren bij de tussentijdse financiële informatie op basis van onze beoordeling.

WERKZAAMHEDEN

Wij hebben onze beoordeling van de tussentijdse financiële informatie verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 2410, 'Het beoordelen van tussentijdse financiële informatie door de accountant van de entiteit'. Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het inwinnen van inlichtingen, met name bij personen die verantwoordelijk zijn voor financiën en verslaggeving, en het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een controle die is uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en stelt ons niet in staat zekerheid te verkrijgen dat wij kennis hebben genomen van alle aangelegenheden van materieel belang die bij een controle onderkend zouden worden. Om die reden geven wij geen controleverklaring af.

CONCLUSIE

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de tussentijdse financiële informatie over de periode van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021 niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, is opgesteld in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving 394 'Tussentijdse berichten'.

Rotterdam, 19 juli 2021

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door: drs. I. Bindels RA